

HE 35/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle
laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

Liikenne- ja viestintävaliokunta kuuleminen 02.05.
Anna Saarlo, Liikennevirasto

30.4.2018

Laki alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista (HE 35/2018 vp) Liikenteen hallinnon alan kannalta

- Laki alueiden kehittämisestä (luku 2) ja kasvupalveluista (luvut 3,4,5,6) painottuu Liikenneviraston näkökulmasta jälkimmäiseen.
- Liikenneviraston tehtävät osuvat lukuun 2, jonka tarkemmat velvoitteet on kuvattu uudessa maakuntalaissa (HE 15/2017) ja uudessa laissa liikennejärjestelmästä ja maanteistä (HE 45/2018).
- **Alueiden kehittäminen on ministeriöiden, maakuntien, kuntien ja muiden toimijoiden vuorovaikutukseen perustuvaa laaja-alaista ja monitasoista toimintaa maan eri alueiden kehittämiseksi.**

Liikennehallinnon rooli alueiden kehittämisen tavoitteissa, 4 §, luku 2

- 1) vahvistaa alueiden uudistumista, tasapainoista kehittymistä, kilpailukykyä sekä talouden kestävästä kasvua;
- 2) vahvistaa ja monipuolistaa kestäväällä tavalla alueiden elinvoimaa ja kasvua tukevaa elinkeinorakennetta sekä edistää taloudellista tasapainoa;
- 3) edistää kestävästä työllisyyttä sekä väestön hyvinvointia, osaamista, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja sosiaalista osallisuutta sekä maahanmuuttajien kotoutumista;
- 4) vähentää alueiden välisiä ja sisäisiä kehityseroja ja kannustaa käytettävissä olevien voimavarojen täysimääräiseen käyttöön kestäväällä tavalla;
- 5) parantaa alueiden omia vahvuuksia ja erikoistumista sekä edistää niiden kulttuuria; ja
- 6) parantaa elinympäristön laatua, kestävästä alue- ja yhdyskuntarakennetta sekä saavutettavuutta

Liikenneviraston huomiot lakiesityksestä

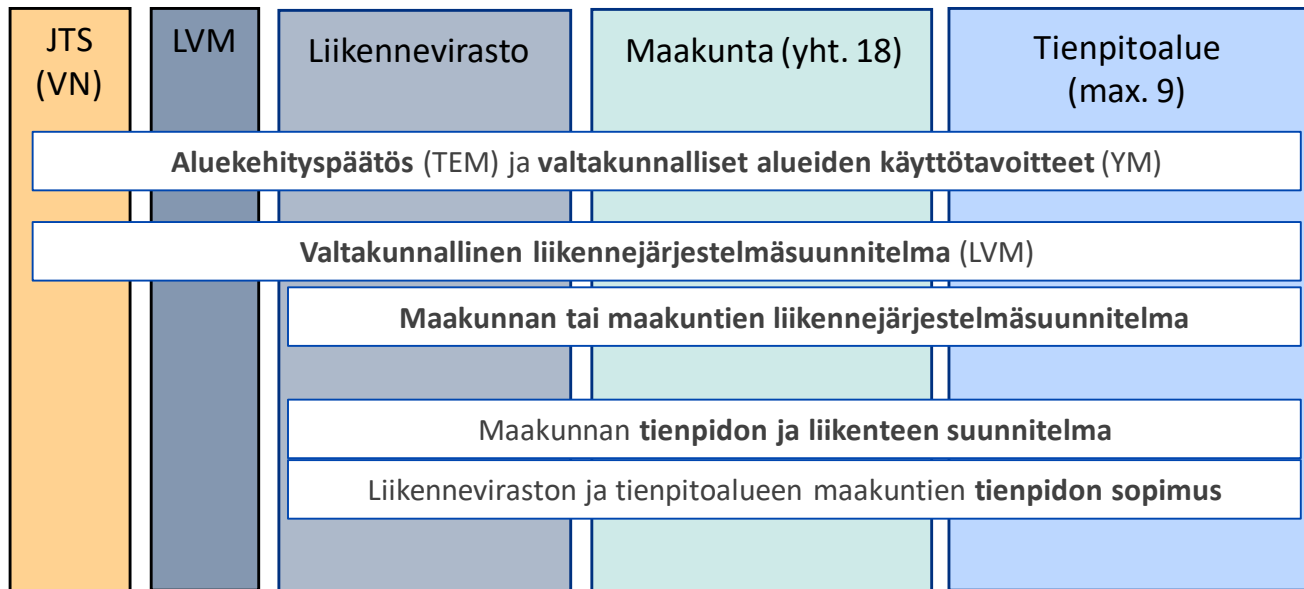
HE 35/2018 vp

- 4 § mukaiset **alueiden kehittämisen tavoitteet** ovat hyvät, ja liikenneviraston tehtäväalaa näistä eniten koskee 6-kohta koskien elinympäristön laatua, kestäväää alue- ja yhdyskuntarakennetta sekä saavutettavuutta.
- 11§ **alueiden kehittämisen keskustelut**. Keskusteluja on pilotoitu alkuvuonna TEMin johdolla. Keskusteluissa saatu hyvä kokonaiskuva maakunnittain hallinnonalojen yli.
- 22 § **Maakunnallisten kasvupalvelujen tuotantorakenne**. Esityksen yleisperusteluissa mainitaan allianssin tyyppinen hankintayhteistyö, jota on käytetty vaativissa infrastruktuurin rakentamishankkeissa.
- TEM vastuulla on alueiden kehittäminen, mutta tavoitteet ohjaavat paljon työn varsinaista sisältöä LVM ja YM akselille, niiden alaiset virastot mukaan lukien. Alueiden kehittämisen rahoitusinstrumentit ovat olleet TEMin hanskassa, nyt ne siirtyvät osin maakunnille

Liikennettä koskevat suunnitelmat ja sopimukset tulevassa mallissa

Liikennevirasto tulee olemaan se taho, joka pääasiallisesti on tekemisissä maakuntien kanssa.

Hallinnonalan yhteistyö liikennejärjestelmäsuunnittelussa

- Liikennejärjestelmäsuunnittelussa Liikennevirasto ja Liikenteen turvallisuusvirasto osallistuvat valtakunnallisen tason suunnitelman laatimiseen oman toimialansa osalta.
- Liikenteen turvallisuusvirastolta edellytetään enemmän strategista valmistelua suunnitelmaan, Liikennevirastolta puolestaan **väyläomaisuuden haltijan osaamista**.
- Kumpikin virasto tukee ja osallistuu myös maakuntatason liikennejärjestelmäsuunnitelmien laatimiseen. Kuntien kanssa yhteistyöstä jatketaan edelleen, siihen ei ole odotettavissa muutoksia.
- Maakunnat veisivät käytäntöön liikennejärjestelmäsuunnitelmien linjauksia omissa tienpidon ja liikenteen suunnitelmissaan. Nämä suunnitelmat toimisivat keskeisenä lähtökohtana maakuntien ja valtion välisessä tienpidon järjestämiseen liittyvässä sopimusprosessissa.

Liikenteen hallinnon alaa toimintaa tukeva lakikokonaisuus

- Liikenneviraston tehtäväalueen (liikennejärjestelmän kehittämisen ja ylläpidon) näkökulmasta nyt käsittelyssä oleva esitys laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista (HE35/2018), hallituksen esitys maakuntalaiksi (HE 15/2017) sekä esitys laista maantielain muuttamiseksi (HE 45/2018) muodostavat loogisen kokonaisuuden.
- Alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista esitetty lakiluonnos ohjaa paljon vastuuta liikenne- ja ympäristöhallinnon sekä maakuntien suuntaan, joiden erityislakien uudistuksessa asiaa on hyvin huomioitu. Onnistunut kehittäminen edellyttää kuitenkin entistä tiiviimpää yhteistyötä näiden toimijoiden kesken
- Liikennevirasto tukee osana liikenteen hallinnon alaa hallituksen esitystä, eikä sillä ole huomautettavaa esitykseen sisältyviin lakiehdotuksiin.